

เส้นทางการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางจังหวัดนครปฐม

ROUTES OF DRUG-RELATED OFFENCES AND DRUG-RELATED CRIMINAL OFFENSES OF INMATES AT NAKHON PATHOM CENTRAL PRISON

¹อลินพิชา นพทวีวัฒน์ และ ²โสรัตน์ กลับลีลา

¹Alinpicha Noptawiwat and ²Sorat Glubwila

¹คณะสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

¹Faculty of Social Science, Royal Police Cadet Academy, Thailand.

¹Corresponding Author's Email: d.alinpicha@gmail.com

Received: 2023-07-06

Revised: 2023-07-19

Accepted: 2023-08 -29

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจการเข้าสู่เส้นทางการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและเพื่อเป็นแนวทางในการป้องกัน โดยการศึกษานี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือ ผู้ต้องขังเรือนจำกลาง จังหวัดนครปฐม และครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดกับผู้ต้องขัง รวมทั้งสิ้น 16 คน ผลการวิจัยที่สำคัญพบว่ารูปแบบเส้นทางชีวิตของกรณีศึกษามีรูปแบบที่คล้ายกันเริ่มต้นจากสภาพครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ พ่อแม่มีการหย่าร้างหรือพ่อแม่มีพฤติกรรมเสพยาและขายยาเสพติด อยู่อาศัยในชุมชนที่เต็มไปด้วยยาเสพติด การโดนจับครั้งแรกและถูกลงโทษไม่สามารถทำให้กรณีศึกษาเข็ดหลาบจากการลงโทษได้ มีการกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก มีปัญหาเรื่องเงิน ขาดโอกาสทางการศึกษา สาเหตุที่ตัดสินใจกระทำความผิดคือผู้ต้องขังที่เสพยาเสพติดเป็นกลุ่มที่มีปัญหายุ่งเหยิงในชีวิต ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดส่วนใหญ่คือการถูกชักชวน ปัญหานี้มักจะเกิดกับเด็กที่มีปัญหาทางครอบครัวขาดความอบอุ่นใจแต่เอาเพื่อนเป็นที่พึ่ง ส่วนใหญ่ผู้ต้องขังมีการรับรู้เกี่ยวกับโทษมาก่อนรับรู้และเข้าใจว่าผิดกฎหมายแต่ยังตั้งใจทำเพื่อผลประโยชน์ในหลายด้าน ปัจจุบันการกฎหมายอ่อน ไม่ปราบปรามจริงจัง และผลการศึกษาแนวทางการป้องกันคือต้องมีจิตใจเข้มแข็ง ต้องสร้างคุณค่าให้ตัวเอง รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์หรือทำงานที่สุจริต ควรมีมาตรการร่วมกับฝ่ายต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดและผู้สนับสนุนควรร่วมกันในการวางแผนปฏิบัติการอย่างเป็นระบบ กวาดล้างปราบปรามแหล่งมั่วสุมอย่างจริงจัง สถาบันครอบครัวต้องมีความเข้าใจกัน ควรบัญญัติบทลงโทษผู้กระทำความผิดตามลักษณะดังกล่าวให้หนักกว่าฐานความผิดเดิมใน พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ

คำสำคัญ: เส้นทางการกระทำความผิด; ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด; ความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด; ผู้ต้องขัง; ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิด

Abstract

The objectives of this study were to 1) analyze the pathways by which people engage in drug-related offences and drug-related criminal offences, and 2) produce recommendations for preventing drug-related offences. In-depth interviews and purposeful sampling were used in this qualitative study. The sixteen key informants were prisoners at Nakhon Pathom Central Prison, as well as their relatives or close friends. The major findings revealed a common life pattern among the subjects, one that was characterized by upbringing in dysfunctional households, the presence of divorced or drug-using parents, and residence in areas where drug abuse is a problem.

A case study cannot escape punishment only because they were caught and punished the first time. There are those who commit crimes repeatedly who could struggle with finances or lack access to education. Inmates who take drugs are a group of persons who are having difficulty in their personal lives, which is why they choose to commit crimes. Persuasion is the most important risk factor for delinquency, and youngsters who lack the security of having friends as a support system in their families are particularly susceptible to this issue. Even though they are aware that doing so is against the law, the majority of prisoners still plan to do it because they believe it will be advantageous in many aspects.

Currently, the law is not particularly oppressive and is quite weak. A strong mind, the ability to add value to oneself, knowing how to utilize leisure time productively, and the ability to perform honest job are the outcomes of studying preventive measures. Multiple parties with ties to the offenders should take joint action, and those who support them should band together to create a methodical action plan with which to actively take out the combined sources. Institutions inside the family must be able to communicate with one another, and they should impose harsher punishments for repeat offenders under these circumstances than under the Narcotics Act.

Keywords: Route of drug-related offenses; Drug-related offenses; Drug-related criminal offenses; Inmates; Factors affecting the offense

บทนำ

ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่ประเทศไทยกำลังประสบปัญหาในขณะนี้ เป็นปัญหาที่เรื้อรังมานาน แม้ว่ารัฐบาลแต่ละยุคสมัยจะพยายามแก้ไขปัญหาก็ยังไม่สามารถที่จะขจัดปัญหายาเสพติดให้หมดสิ้นจากแผ่นดินไทยได้อย่างถาวร ปัจจุบันปัญหายาเสพติดถือว่าเป็นปัญหาสำคัญของโลกเนื่องจาก

มีความเกี่ยวพันทั้งในระดับนานาชาติ ระดับภูมิภาค หรือแม้กระทั่งระดับประเทศ อีกทั้งยังก่อให้เกิดผลกระทบในแทบทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ความมั่นคง การแพทย์ และการสาธารณสุข ปัญหายาเสพติดเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาอาชญากรรม ส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สิน และรัฐบาลยังต้องใช้งบประมาณมากมายในการแก้ไข ป้องกัน ปราบปราม และบำบัด เพราะผู้ติดยาเสพติดจะกลายเป็นบุคคลที่ด้อยคุณภาพ ทำให้รัฐบาลสิ้นเปลืองงบประมาณในการบำบัดอย่างมาก (Maneenark, 2019) อีกอาชญากรรมหนึ่งที่เพิ่มสูงขึ้นและปรับตัวไปพร้อมๆ กับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของเทคโนโลยี และรูปแบบการกระทำผิดที่แตกต่างกันออกไป ก็คือการประทุษร้ายต่อทรัพย์สินที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น อาจกล่าวได้ว่าการประทุษร้ายต่อทรัพย์สินเป็นเรื่องที่สามารถเกิดขึ้นได้ในทุกส่วนของสังคม เมื่อมีการกระทำผิดหรือมีอาชญากรรมเกิดขึ้นย่อมก่อให้เกิดผลเสียและผลกระทบต่อสังคม จนกระทั่งกลายเป็นปัญหาทั้งในสังคมระดับย่อยและสังคมระดับประเทศ อีกทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อความเจริญก้าวหน้าและการพัฒนาของประเทศอีกด้วย (Thienthuma, 2015)

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจ และต้องการศึกษาเส้นทางการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก ผู้วิจัยจึงใช้การคัดเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ในการคัดเลือก คือ ผู้ต้องขังคดียาเสพติดหรือคดีเกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรือผู้ต้องขังที่กระทำผิดทั้งสองคดี และครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดของผู้ต้องขัง เพื่อยืนยันเส้นทางการกระทำผิด เพื่อเป็นประโยชน์ในการหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านนี้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจเส้นทางการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดของผู้ต้องขัง
2. เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาด้านเนื้อหาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี (Documentary Study)

ผู้วิจัยได้ค้นคว้าหาข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเส้นทางการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด แนวทางการป้องกันการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด แนวคิด ทฤษฎีทางอาชญาวิทยา

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาในภาคสนาม (Field Study)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ประกอบด้วยกระบวนการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) และกระบวนการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก ที่มีรายละเอียดชัดเจน

ขั้นตอนที่ 3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

ผู้วิจัยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้ต้องขังเรือนจำกลาง จังหวัดนครปฐม และครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดกับผู้ต้องขัง รวมทั้งสิ้น 16 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มได้แก่

กลุ่มที่ 1 ผู้ต้องขังเรือนจำกลาง จังหวัดนครปฐม ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จำนวน 8 คน แบ่งเป็นผู้เสพจำนวน 4 รายและผู้ค้าจำนวน 4 ราย

กลุ่มที่ 2 ครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดกับผู้ต้องขัง จำนวน 8 คน

ขั้นตอนที่ 4 เครื่องมือและวิธีที่ใช้ในการศึกษา

ลักษณะของแบบสัมภาษณ์เป็นลักษณะคำถามปลายเปิดที่มีค่าสำคัญที่ต้องการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป็นการสัมภาษณ์แบบรายบุคคลและจัดสนทนากลุ่ม เพื่อให้ผู้ที่ถูกสัมภาษณ์สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ซึ่งอยู่ภายใต้หัวข้อที่ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้กำหนด

ขั้นตอนที่ 5 การรวบรวมข้อมูล

5.1 การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Study) เป็นการเก็บข้อมูลจากหนังสือและเอกสารงานวิชาการต่างๆ ทั้งที่เป็นหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์ งานเขียน ทางวิชาการ บทความทางวิชาการ ตลอดจนหนังสือพิมพ์ วารสารนิตยสาร สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ

5.2 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) การวิจัยครั้งนี้ใช้ทั้งการสัมภาษณ์แบบกึ่งทางการ (Semi Formal Interview) ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ต้องขังและครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดกับผู้ต้องขังจำนวน 16 คน โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

5.2.1 ขั้นตอนการสัมภาษณ์ ก่อนลงสนามในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการนัดหมายวัน เวลา สถานที่ที่จะสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พร้อมเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกเสียง เตรียมสมุดจดบันทึก และอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อมก่อนดำเนินการสัมภาษณ์

5.2.2 ขั้นตอนการสัมภาษณ์ ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้สนทนาร่วมกันกับผู้ให้สัมภาษณ์ พร้อมแจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ อธิบายเหตุผลและขออนุญาตใช้เครื่องบันทึกเสียงในขณะสัมภาษณ์ รวมทั้งแจ้งให้ทราบว่าข้อมูลต่าง ๆ ที่บันทึกเสียงไว้โดยผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ

ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนา ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียงและจำแนกอย่างเป็นระบบ จากนั้นนำมาตีความหมายเชื่อมโยงความสัมพันธ์ และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่างๆ ที่รวบรวมได้ โดยทำไปพร้อมๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำมาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมโยง ความสัมพันธ์เชิงทฤษฎี

ขั้นตอนที่ 7 สรุปผลการศึกษาวิจัย และการนำเสนอผลการวิจัย (Presentation of the Research Results)

เมื่อผู้วิจัยได้ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์แล้ว ก็จะนำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงโดยนำแนวคิด ทฤษฎีทางสังคมวิทยาและอาชญาวิทยามาใช้ในการวิเคราะห์และอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อทำความเข้าใจเส้นทางการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยจะสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล 2 กลุ่ม คือ ผู้ต้องขัง และครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดกับผู้ต้องขัง ผลการวิจัยพบว่า

1.1 รูปแบบเส้นทางชีวิต ภูมิหลังครอบครัว ในส่วนของผู้ต้องขัง พบว่าเริ่มต้นมาจากสภาพครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ พ่อแม่หย่าร้างหรือมีการเสพและขายยาเสพติด ที่อยู่อาศัยในชุมชนเต็มไปด้วยยาเสพติด กลุ่มเพื่อนบ้านที่อาศัยอยู่ในละแวกเดียวกันมีการใช้ยาเสพติด อีกทั้งยังขาดโอกาสทางการศึกษา การมีอคติกับคนในครอบครัว เพราะได้รับความรุนแรงมาตั้งแต่สมัยยังเป็นเด็ก ทำให้หันมาพึ่งยาเสพติด ในส่วนของครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดกับผู้ต้องขังพบว่ามาจากพ่อแม่แยกทางกัน ครอบครัวแตกแยก จึงให้ลูกเพื่อนชักจูงได้ง่าย เส้นทางการใช้ยาเสพติดเริ่มมาจากการเสพยาเสพติดและนำไปจำหน่ายเพื่อให้ได้เงินมาใช้ในการชีวิตประจำวัน เมื่อเห็นว่าได้เงินจำนวนมากในระยะเวลาที่รวดเร็วและง่ายตายก็จะกระทำความผิดกรรมนี้

1.2 ที่อยู่อาศัยในชุมชน ในส่วนของผู้ต้องขัง พบว่ามาจากชุมชนแออัดหรือสลัม มีสิ่งแวดล้อมที่เต็มไปด้วยคนเสพยา ค้ายา และมองว่าเป็นเรื่องปกติเพราะทำให้มีรายได้ ในส่วนของครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดกับผู้ต้องขังพบว่า ผู้ใหญ่ประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ไม่ดี ครอบครัวแตกแยก หย่าร้าง ต่างคนต่างอยู่ หรือบิดา มารดามัวสุมยาเสพติด ทำให้เด็กขาดความอบอุ่นและหันไปพึ่งยาเสพติด จนกระทั่งขยายผลจากผู้เสพเป็นผู้ค้า

1.3 สาเหตุที่ตัดสินใจกระทำความผิด ในส่วนของผู้ต้องขัง พบว่าสาเหตุที่ตัดสินใจกระทำความผิดคือ มีปัญหารูมเร้าในชีวิต จัดการตนเองไม่ได้จึงใช้ยาเพื่อบรรเทาความทุกข์ชั่วคราว จนส่งผลให้เสพติดการใช้สารเสพติดระยะยาว ความอยากรู้อยากลอง อยากรู้ อยากเห็น ในส่วนของครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดกับผู้ต้องขังพบว่า การที่ครอบครัวต้องออกไปทำงานทุกวัน จนไม่มีเวลา ในการเอาใจใส่พฤติกรรมของคนในครอบครัว รวมถึงความอยากรู้อยากลอง ซึ่งกลุ่มเป้าหมายหรือผู้เสพก็เป็นกลุ่มเด็กจำนวนไม่น้อย เพราะเป็นวัยที่ยังขาดประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาด้วยตัวเองจึงถูกชักจูงได้ง่าย

1.4 แรงจูงใจหรือเหตุผลที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ในส่วนของผู้ต้องขัง พบว่า แรงจูงใจที่สำคัญคือเพื่อน การเลือกคบหาหรือเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่เป็นผู้ใช้ยาเสพติด การอยากทำตามเพื่อน พฤติกรรม การลอกเลียนแบบและปรึกษาเพื่อนเมื่อมีปัญหา มองว่าการใช้ยาเสพติดเป็นเรื่องธรรมดา ในส่วนของครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดกับผู้ต้องขังพบว่า ครอบครัวมีฐานะยากจนและต้องการหารายได้เพิ่มเพื่อช่วยเหลือครอบครัว เนื่องจากฐานะทางเศรษฐกิจตกต่ำ ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นแต่มีรายได้ลดลง มีหนี้สินล้นพ้นตัว จึงหันไปใช้สิ่งเสพติดเพื่อช่วยผ่อนคลายความรู้สึกทุกข์ บางคนต้องการรายได้เพิ่มขึ้นจึงทำงานให้หนักและมากขึ้นทั้ง ๆ ที่ร่างกายอ่อนเพลียมาก จนต้องใช้จ่ายกระตุ้นประสาทเพื่อให้สามารถทำงานต่อไปได้

1.5 การกระทำผิดซ้ำ/ระยะห่างการกระทำผิดซ้ำ ในส่วนของผู้ต้องขัง พบว่าการกระทำผิดซ้ำเกิดขึ้นในช่วงวัยเด็ก และมีระยะห่างในการกระทำผิดซ้ำหลังจากครั้งแรกน้อยกว่า 1 ปี อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เต็มไปด้วยยาเสพติด กลุ่มเพื่อนในละแวกที่อยู่อาศัยเดียวกันก็มีพฤติกรรมที่คล้ายกัน ในส่วนของครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดกับผู้ต้องขังพบว่า ส่วนใหญ่ผู้ต้องขังจะทำผิดซ้ำบ่อย หากโทษไม่หนักมากและออกมาก็จะก่อเหตุลักษณะเดิมอีก เป็นเพราะความไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย ออกมาได้ไม่ถึง 1 ปีก็กลับเข้าไปอีกเหมือนเป็นเหตุการณ์ปกติ

1.6 รูปแบบการกระทำผิด ในส่วนของผู้ต้องขัง พบว่ามีการกระทำผิดจากการเสพยา เมื่อไม่มีเงินซื้อยาจึงไปลักขโมย รวมถึงมีการทะเลาะ ทำร้ายร่างกายผู้อื่น หลังจากที่ใช้ยาเสพติดแล้ว ผู้เสพยาจะมีการเมายา ทำให้มีพฤติกรรมไม่สนใจสิ่งแวดล้อมรอบตัว ในส่วนของครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดกับผู้ต้องขังพบว่า ความผิดเกี่ยวกับคดีอาญา เช่น ความผิดฐานลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกันมาจากการติดยา เมื่อไม่มีเงินก็ไปลักขโมยหนักสุดถึงขั้นทำร้ายร่างกายมุ่งร้ายให้ถึงแก่ชีวิต บางรายวางเพลิงเผาบ้าน หรือมีเรื่องทะเลาะวิวาท อยู่เป็นประจำทั้งกับคนในครอบครัวและชาวบ้านละแวกใกล้เคียง

1.7 ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิด ในส่วนของผู้ต้องขัง พบว่าการถูกชักชวนจากเพื่อนสนิทที่กำลังติดยาอยู่และอยากจะให้เพื่อนลองบ้าง ปัญหานี้มักจะเกิดกับเด็กที่ครอบครัวขาดความอบอุ่น มีการทะเลาะเบาะแว้งกัน ในส่วนของครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดกับผู้ต้องขังพบว่าการถูกชักจูง ความคึกคะนอง การอยากมีรายได้เลี้ยงชีพ รวมถึงขาดการยอมรับจากคนในครอบครัว จึงหันไปคบเพื่อนเพื่อชดเชยในสิ่งที่ขาดไป อีกสาเหตุหนึ่งคือความเจ็บป่วยทางกายหรือความจำเป็นในการทำงาน เช่น เสพยาเพื่อให้ขับรถเป็นเวลาติดต่อกันนาน ๆ ได้ จะได้มีรายได้เยอะ ๆ จนกระทั่งติดยาเสพติดนั้นในที่สุด

1.8 การรับรู้หรือเข้าใจเกี่ยวกับโทษที่จะต้องได้รับ/ความเกรงกลัวต่อกฎหมาย ในส่วนของผู้ต้องขังพบว่าส่วนใหญ่ผู้ต้องขังมีการรับรู้เกี่ยวกับโทษและเข้าใจว่าผิดกฎหมาย มีความกลัวบทลงโทษ แต่ก็ได้ทำไปแล้ว หรือบางรายก็ตั้งใจทำเพื่อผลประโยชน์ในหลายๆ ด้าน เพื่อให้ความสุขตัวเองในตอนนั้น รวมถึงต้องการมีเงินใช้อย่างไม่ขาดมือ ในส่วนของครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดกับผู้ต้องขังพบว่า มีการรับรู้เกี่ยวกับโทษอยู่แล้ว แต่คิดว่าโทษเบา ไม่เป็นไร จึงไม่ค่อยเกรงกลัวต่อกฎหมาย

1.9 ความตั้งใจในพฤติกรรมที่ได้กระทำลงไป ในส่วนของผู้ต้องขัง พบว่าพฤติกรรมที่กระทำลงไปเกิดจากความตั้งใจ อยากหาเงินได้ด้วยตัวเอง อยากทำในทางที่ตัวเองทำได้ และรู้สึกว่าการกฎหมายอ่อนเกินไป ไม่ปราบปรามจริงจัง จึงไม่เข็ดหลาบและมีความตั้งใจจะทำอีก ในส่วนของครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดกับผู้ต้องขังพบว่าพฤติกรรมที่กระทำลงไปเกิดจากความตั้งใจอยู่แล้ว เพราะมีเป้าหมายคือเพื่อเสพความสุข หายเครียด ช่วยผ่อนคลาย ได้เงิน ได้ยามาเสพฟรีๆ แต่ก็มีบางคนกล่าวว่ากระทำการด้วยความไม่ตั้งใจ แต่ต้องทำเพราะความจำเป็น เช่น ทำเพื่อคิดว่าจะได้ทำงานได้นานได้เงินค่าจ้างเยอะขึ้น

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดโดยจะสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล 2 กลุ่ม คือ ผู้ต้องขัง และครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดกับผู้ต้องขัง ผลการวิจัยมีพบว่า

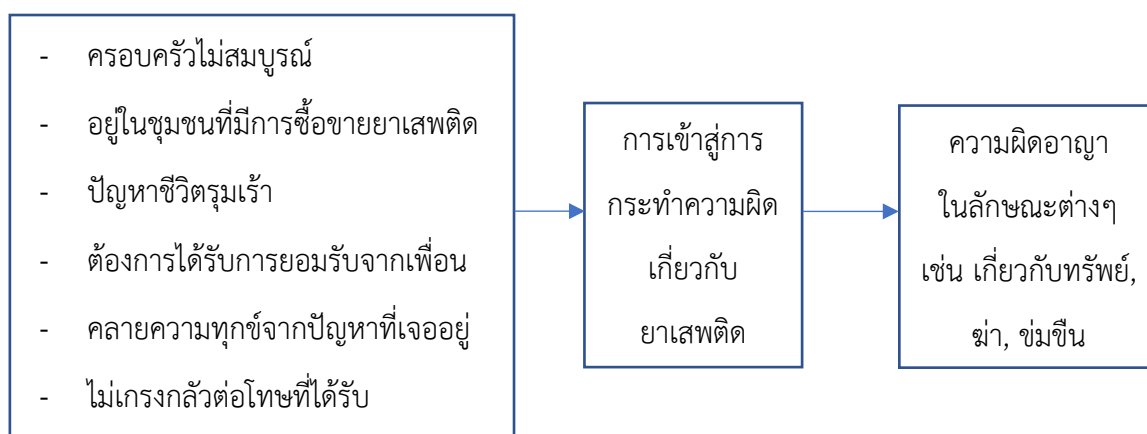
2.1 แนวทางในการดำเนินการในด้านพฤติกรรมส่วนบุคคล ในส่วนของผู้ต้องขังพบว่า ควรหมั่นสร้างคุณค่าให้ตัวเอง รู้จักสร้างการยอมรับและยอมรับความจริง ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ทำงานที่สุจริต เน้นการพัฒนาจิตใจให้ตระหนักรู้ผิดชอบชั่วดี ในส่วนของครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดกับผู้ต้องขัง พบว่า ควรมีมาตรการในการติดตาม ประเมินผล เน้นกระบวนการติดตามรายบุคคลที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ส่งเสริมให้ เห็นคุณค่าในตนเอง มีวินัยและส่งเสริมให้ค้นหาเป้าหมายของตนเองตามสภาพที่แท้จริง

2.2 แนวทางในการดำเนินการในด้านครอบครัว พบว่าสถาบันครอบครัวต้องมีความเข้าใจกัน มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนปัญหาซึ่งกันและกัน ดูแลเอาใจใส่ ให้ความรัก ในการสั่งสอนและใช้เวลาร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ เริ่มจากการพูดคุย รับฟังปัญหาและให้กำลังใจเมื่อทำผิดพลาด พ่อแม่ควรดูแลเอาใจใส่ บุตรหลานของตนอย่างใกล้ชิดหมั่นสอบถามข่าวคราวและความเป็นไปต่างๆ และเป็นที่ปรึกษาที่ดีให้กับเด็ก ศึกษาแนวทางการเลี้ยงลูกในวัยรุ่นที่ถูกต้อง ไม่เข้มงวดและไม่ปล่อยปละละเลยมากเกินไป

2.3 แนวทางในการดำเนินการในด้านนโยบาย จากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง พบว่า รัฐบาลควรดำเนินการและมีมาตรการขั้นเด็ดขาดกับผู้ต้องขังกลุ่มนี้ โดยการเพิ่มหรือกำหนดโทษให้สูงกว่าลักษณะความผิดอื่น ดำเนินการยึดทรัพย์สิน ควรจะมีการนำมาตรการทางกฎหมาย เช่น การยึดทรัพย์สิน การเพิ่มโทษ และโทษจำคุกมาใช้อย่างจริงจัง รวมทั้งทำลายแหล่งของยาเสพติดแบบถอนรากถอนโคน และควรมีมาตรการควบคุมในเรือนจำโดยการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

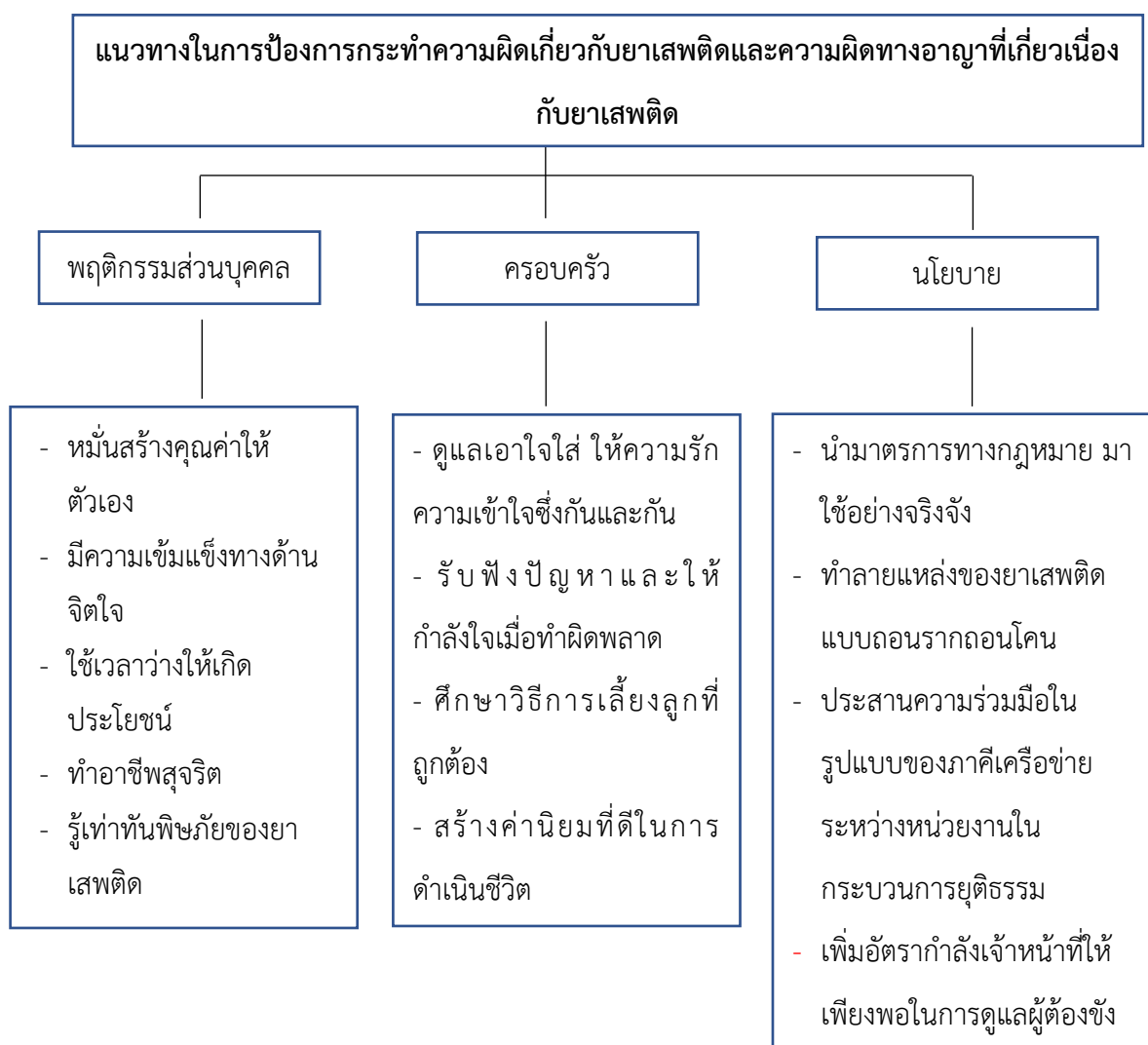
องค์ความรู้ใหม่

จากข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ออกมาเป็นแผนภาพ เส้นทางการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เชื่อมโยงไปถึงแนวทางในการป้องกันการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยมีแผนภาพดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 สรุปเส้นทางการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และ ความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

จากภาพประกอบที่ 1 แสดงให้เห็นว่า เส้นทางการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลาง จังหวัดนครปฐม มีเส้นทางที่คล้ายกันคือมาจากครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ พ่อแม่หย่าร้างหรือมีการเสพและขายยาเสพติด อาศัยในชุมชนเต็มไปด้วยยาเสพติด กลุ่มเพื่อนบ้านที่อาศัยอยู่ในละแวกเดียวกันมีการใช้ยาเสพติด ปัญหาชีวิตรุ่มเร้า จึงต้องใช้ยาเพื่อบรรเทาความทุกข์ชั่วคราว จนส่งผลให้เสพติดการใช้สารเสพติดระยะยาว การถูกชักชวนจากเพื่อนที่กำลังติดยาอยู่ และอยากจะให้เพื่อนลองบ้าง ปัญหานี้มักจะเกิดกับเด็กที่ครอบครัวขาดความอบอุ่นจึงมีเพื่อนเป็นที่พึ่ง การชักจูงดังกล่าวมักจะเกิดขึ้นในขณะที่กำลังมีเมามาสุราและได้มีการทำให้เสพยาเสพติด รวมถึงต้องการมีเงินใช้อย่างไม่ขาดมือ ซึ่งเมื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดแล้วก็จะนำไปสู่การกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน หรือความผิดทางอาญาอื่น ๆ ตามมา

ภาพประกอบที่ 2 สรุปแนวทางในการป้องกันการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

จากภาพประกอบที่ 2 จะเห็นได้ว่า การแก้ไขปัญหาคาการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย ในส่วนของพฤติกรรมส่วนบุคคล จะต้องมึจิตใจที่เข้มแข็ง รู้จักรักและเห็นคุณค่าในตัวเอง ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และประกอบอาชีพสุจริต ผู้ปกครองควรดูแลเอาใจใส่บุตรธิดาให้การอบรมเลี้ยงดูตามสมควรแก่ฐานะานุรูป ในส่วนของนโยบายภาครัฐ รัฐบาลควรนำมาตรการทางกฎหมายมาบังคับใช้อย่างจริงจัง ทำลายแหล่งยาเสพติดแบบถอนรากถอนโคน ให้ความรู้กับประชาชนให้ตระหนักถึงพิษภัย ผลเสียที่เกิดขึ้นจากการใช้ยาเสพติด เพิ่มอัตราค่าล้างของเจ้าหน้าที่ในเรือนจำให้เพียงพอต่อผู้ต้องขัง จัดโปรแกรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนิสัยโดยเน้นความรับผิดชอบต่อนองและสังคมส่วนรวม และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ครอบครัวและคนในสังคมควรให้กำลังใจและให้โอกาสผู้เคยต้องขังได้มีโอกาสดับตัวกลับใจ และประกอบอาชีพสุจริตต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า เส้นทางการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดคือ มีประเด็นสำคัญทั้งสิ้น 9 ประเด็น โดยจะอภิปรายดังนี้

1. รูปแบบเส้นทางชีวิต ภูมิหลังครอบครัว ในส่วนของผู้ต้องขัง พบว่ามีรูปแบบที่คล้ายกัน เริ่มต้นจากสภาพครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ พ่อแม่หย่าร้างหรือมีการเสพและขายยาเสพติด และมองเห็นว่าการขายยาเสพติดได้เงินมาง่ายกว่าการทำงานสุจริต อีกทั้งยังขาดโอกาสทางการศึกษา การมีอคติกับคนในครอบครัว ทำให้หันมาพึ่งยาเสพติดมากกว่าที่จะปรึกษาเรื่องราวต่างๆ กับคนในครอบครัว ในส่วนของครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดกับผู้ต้องขังพบว่า การที่พ่อแม่แยกทางกัน ครอบครัวแตกแยก ทำให้เด็กมีปมในใจ ในบางครอบครัวผู้ปกครองมีการใช้ยาเสพติดเอง แม้ในบางครอบครัวจะอยู่กันพร้อมหน้าพร้อมตาเป็นปกติ แต่หากเลี้ยงดูแบบไม่เหมาะสม และคบเพื่อนที่ไม่ดี สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม โดย Konpang (2017) ได้อธิบายว่าอาชญากรรมนั้นเกิดจากการที่อาชญากรเข้าไปคบหาสมาคมกับคนหรือกลุ่มคนที่เป็นอาชญากรแล้วเรียนรู้วิธีการกระทำความผิดจากการคบหากับคนเหล่านั้น การที่บุคคลอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีแต่ยาเสพติดและซึมซับความรุนแรงในวัยเด็กย่อมส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการเล่นแบบขึ้น

2. ที่อยู่อาศัยในชุมชนในส่วนของผู้ต้องขัง พบว่ามาจากชุมชนแออัดหรือสลัม มีสิ่งแวดล้อมที่เต็มไปด้วยคนเสพยา ค้ายา อยู่อาศัยในชุมชนเต็มไปด้วยยาเสพติด กลุ่มเพื่อนบ้านที่อาศัยอยู่ในละแวกเดียวกันมีการใช้ยาเสพติด เมื่ออยู่ในสังคมที่ยาเสพติดหาซื้อได้ง่าย โอกาสที่คนในชุมชนจะหันไปใช้ยาเสพติดก็มีมากขึ้น ในส่วนของครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดกับผู้ต้องขังพบว่า ผู้ใหญ่ประพฤติดนเป็นตัวอย่างที่ไม่ดี ครอบครัวแตกแยก หรือบิดามารดาใช้ยาเสพติด สอดคล้องกับทฤษฎีวัฒนธรรมรอง โดย Khantee (2015) ได้กล่าวว่า โครงสร้างทางสังคมที่แตกต่างกัน การถูกกีดกันทางด้านโอกาสแต่เป้าหมายคือความร่ำรวยเหมือนกัน จึงทำให้ผู้กระทำความผิดบางรายเลือกประกอบอาชีพอาชญากรรม

3. สาเหตุที่ตัดสินใจกระทำความผิด ในส่วนของผู้ต้องขัง พบว่าสาเหตุที่ตัดสินใจกระทำความผิดคือ มีปัญหายุ่งเหยิงในชีวิต จัดการตนเองไม่ได้จึงหาทางออกด้วยการใช้ยาเพื่อบรรเทาความทุกข์ชั่วคราว

จนส่งผลให้เสพติดการใช้สารเสพติดระยะยาว ความต้องการเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน ในส่วนของครอบครัว หรือผู้ใกล้ชิดกับผู้ต้องขังพบว่า การที่ครอบครัวต้องออกไปทำงานทุกวัน จนไม่มีเวลาในการเอาใจใส่ พฤติกรรมของคนในครอบครัว รวมถึงความอยากรู้อยากลอง แนวคิดนี้อธิบายได้ด้วยทฤษฎีการเลือกอย่างมีเหตุผลโดย Khantee (2015) เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนต้องการอรรถประโยชน์สูงสุดและเลือกทำสิ่งต่าง ๆ ตามความพอใจของตนเอง โดยเลือกสิ่งที่ดีที่สุดเพื่อตอบสนองความต้องการของตัวเอง การที่บุคคลเลือกใช้ยาเสพติดเป็นเพราะความอยากรู้อยากลอง หรือต้องการนำเงินที่ได้จากการขายมาใช้จ่ายส่วนตัวและมองเห็นว่าการขายยาเสพติด เป็นช่องทางการหาเงินที่ ง่ายที่สุด จึงเลือกใช้วิธีนี้ในการหารายได้เป็นของตัวเอง

4. แรงจูงใจหรือเหตุผลที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ในส่วนของผู้ต้องขัง พบว่า แรงจูงใจที่สำคัญคือเพื่อน การเลือกคบหาหรือเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่เป็นผู้ใช้ยาเสพติด และมองว่าการใช้ยาเสพติด เป็นเรื่องธรรมดา ในส่วนของครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดกับผู้ต้องขังพบว่า การพักอาศัยอยู่ในแหล่งชุมชนที่มีการค้าขายยาเสพติด มีสมาชิกในครอบครัวเกี่ยวข้องกับยาเสพติดครอบครัวมีฐานะยากจน และต้องการหารายได้เพิ่มเพื่อช่วยเหลือครอบครัว เมื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ไม่ได้ก็หันไปใช้สิ่งเสพติดเพื่อช่วยผ่อนคลายความรู้สึกทุกข์ หวังจะหลุดพ้นจากสภาพที่เป็นอยู่ บางคนต้องการรายได้เพิ่มขึ้นจึงทำงานให้หนักและมากขึ้น จึงมีการใช้ยากระตุ้นประสาทเพื่อให้สามารถทำงานต่อไปได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pongdham (2019) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินว่าเยาวชนเกิดความอยากรู้อยากลองยาเสพติด เพื่อให้ตนเองได้เป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อนฝูงและกลุ่มคนที่ติดยาเสพติดด้วยกัน เนื่องจากขาดการยอมรับจากคนในครอบครัวจึงต้องหันมาหาที่พึ่งทางใจภายนอกบ้านนั่นก็คือเพื่อนฝูงนั่นเอง

5. การกระทำผิดซ้ำ/ระยะห่างการกระทำผิดซ้ำ ในส่วนของผู้ต้องขัง พบว่าการกระทำผิดซ้ำเกิดขึ้นในช่วงวัยเด็ก และมีระยะห่างในการกระทำผิดซ้ำหลังจากครั้งแรกน้อยกว่า 1 ปี การโดนจับครั้งแรกและได้รับอัตราโทษที่ไม่รุนแรง ทำให้ผู้ต้องขังไม่เข็ดหลาบจากการถูกลงโทษ และกลับมากระทำผิดซ้ำอีกในระยะเวลาที่ไม่ห่างจากการกระทำผิดครั้งแรกมากนัก ในส่วนของครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดกับผู้ต้องขังพบว่า หากโทษไม่หนักมากและเมื่อออกมาแล้วก็จะก่อเหตุในลักษณะเดิมอีก เป็นเพราะความไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย ตรงกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม โดย Khruakham (2015) กล่าวว่า การเรียนรู้ถึงผลที่จะเกิดขึ้นจากพฤติกรรมว่าสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นรางวัล (Rewards) หรือเป็นการลงโทษ (Punishments) หากมีการเรียนรู้ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นจะเป็นรางวัลก็จะดำเนินพฤติกรรมนั้นต่อไป แต่เมื่อใดที่มีการเรียนรู้ว่าพฤติกรรมนั้นนำมาซึ่งสิ่งที่เป็นการลงโทษพฤติกรรมนั้นก็จะไม่เกิดขึ้นอีก ผู้ต้องขังที่กลับมากระทำผิดซ้ำเรียนรู้ว่าบทลงโทษไม่หนัก เป็นสิ่งที่รับได้และผลตอบแทนคุ้มค่า จึงเลือกที่จะหวนกลับมากระทำผิดในลักษณะเดิมอีก

6. รูปแบบการกระทำผิด ในส่วนของผู้ต้องขัง พบว่า มีการกระทำผิดจากการเสพยา เมื่อไม่มีเงินซื้อยาจึงไปลักขโมย รวมถึงมีการทะเลาะ ทำร้ายร่างกายผู้อื่น หลังจากติดยาเสพติดแล้วผู้เสพยาจะมีอาการเมายา ทำให้มีพฤติกรรมไม่สนใจสิ่งแวดล้อมรอบตัว หนักสุดถึงขั้นทำร้ายร่างกายมุ่งร้ายให้ถึงแก่ชีวิต บางรายวางเพลิงเผาบ้านหรือมีเรื่องทะเลาะวิวาทอยู่เป็นประจำทั้งกับคนในครอบครัวและชาวบ้านละแวกใกล้เคียง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pongdham (2019) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน พบว่า ผู้ต้องขังที่กระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน มีลักษณะครอบครัวที่แตกแยก มีฐานะทาง

ครอบครัวระดับปานกลางถึงต่ำ มีการคบหาสมาคมกับบุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือพฤติกรรมผิดกฎหมาย อีกทั้งมีการยอมรับในพฤติกรรมการกระทำผิด นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ต้องขังโดยส่วนใหญ่มีการเลียนแบบพฤติกรรมเบี่ยงเบนจากกลุ่มเพื่อนมากที่สุด

7. ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิด ในส่วนของผู้ต้องขัง พบว่า การถูกชักชวนจากเพื่อนสนิทที่กำลังติดยาอยู่และอยากจะทำให้เพื่อนลองบ้าง ปัญหานี้มักจะเกิดกับเด็กที่ครอบครัวขาดความอบอุ่น จึงมีเพื่อนเป็นที่พึ่ง มีการทำหายให้เสพยาเสพติด ด้วยความคึกคะนองจึงทำตามเพื่อน เมื่อทดลองเสพเข้าไปแล้วแม้เพียงครั้งหรือสองครั้งก็จะติดได้ง่าย ในส่วนของครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดกับผู้ต้องขังพบว่าการถูกชักจูงด้วยความ คึกคะนอง การอยากมีรายได้เลี้ยงชีพ รวมถึงขาดการยอมรับจากคนในครอบครัว จึงหันไปคบเพื่อนเพื่อชดเชยในสิ่งที่ขาดไป สอดคล้องกับทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง ซึ่ง Connolly (2017) กล่าวว่า อาชญากรรมจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อคนที่กระทำความผิดนั้นมีเหตุผลที่ทำให้เกิดความเชื่อว่าการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายเป็นสิ่งที่ถูกต้องมากกว่าการมองว่าเป็นสิ่งที่ผิด ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีการเรียนรู้มาจากคนที่คุณคนนั้นคบหาสมาคมด้วย

8. การรับรู้หรือเข้าใจเกี่ยวกับโทษที่จะต้องได้รับ/ความเกรงกลัวต่อกฎหมาย ในส่วนของผู้ต้องขัง พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ต้องขังมีการรับรู้เกี่ยวกับโทษและเข้าใจว่าผิดกฎหมาย มีความกลัวบทลงโทษ แต่ทำไปแล้วหรือบางรายก็ตั้งใจทำเพื่อผลประโยชน์ในหลาย ๆ ด้าน เพื่อให้มีความสุขตัวเองในตอนนั้น ในส่วนของครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดกับผู้ต้องขังพบว่าการรับรู้เกี่ยวกับโทษอยู่แล้ว แต่คิดว่าโทษเบาจึงไม่เกรงกลัวกฎหมาย หรือเข้าใจว่าผิดกฎหมาย รู้ว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดีแต่ก็ยังทำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Maneenark (2019) ที่กล่าวว่า ยาเสพติดเป็นสิ่งที่ หาซื้อได้ง่ายในชุมชน อีกทั้งยังรู้จักและมีความสนิทสนมใกล้ชิดกับบุคคลที่อยู่ในเครือข่ายยาเสพติด มีการปลุกฝังค่านิยมที่ผิด ๆ เกี่ยวกับเรื่องของการใช้สารเสพติด และในบางช่วงเวลาที่เกิดความเครียด มีปัญหาทางด้านจิตใจก็หันมาใช้สารเสพติด

9. ความตั้งใจในพฤติกรรมที่ได้กระทำลงไป ในส่วนของผู้ต้องขัง พบว่าพฤติกรรมที่กระทำลงไปเกิดจากความตั้งใจ อยากหาเงินได้ด้วยตัวเอง อยากทำในทางที่ตัวเองทำได้ และรู้สึกว่าการทำผิดนั้นเป็นเรื่องที่ไม่ปราบปรามจริงจัง จึงไม่เข็ดหลาบ และมีความตั้งใจจะทำอีก พฤติกรรมที่กระทำลงไปเกิดจากความตั้งใจอยู่แล้ว เพราะมีเป้าหมายคือเพื่อเสพความสุข หายเครียด ช่วยผ่อนคลาย สอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ที่กล่าวว่า คนเราต้องการที่จะตอบสนองความต้องการในแต่ละขั้นตอนของตัวเอง แต่เมื่อไม่สามารถบรรลุต่อความต้องการของตนเองในวิถีทางที่สังคมยอมรับได้ เขาจึงต้องตอบสนองความต้องการของตนเองโดยไม่ยึดหลักวิถีทางที่สังคมยอมรับนั่นก็คือ การละเมิดกฎหมาย (Mankong, 2019)

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่าแนวทางในการป้องกันการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. แนวทางในการดำเนินการในด้านพฤติกรรมส่วนบุคคล ในส่วนของผู้ต้องขังพบว่า ผู้ต้องขังบางรายไม่ตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด การป้องกันการกระทำผิดของผู้ต้องขังกลุ่มนี้ ควรเน้นการพัฒนาจิตใจให้ตระหนักรู้ผิดชอบชั่วดี ให้ความรู้ความเข้าใจถึงพิษภัยของยาเสพติด ผลกระทบที่มีต่อตนเอง ครอบครัว สังคม ส่งเสริมด้านการศึกษาหรือด้านอาชีพตามความต้องการ ส่งเสริมให้ประกอบอาชีพสุจริต และสามารถพึ่งตนเองได้เพื่อที่จะไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก ในส่วนของครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดกับผู้ต้องขัง

พบว่า ควรมีมาตรการในการติดตาม ประเมินผล เน้นกระบวนการติดตามรายบุคคลที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ส่งเสริมให้เห็นคุณค่าในตนเอง มีวินัยและส่งเสริมให้ค้นหาเป้าหมายของตนเองตามสภาพที่แท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Mankong (2019) ที่ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทางสังคมและจิตวิทยาของผู้ถูกคุมประพฤติ : กรณีศึกษา สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลจังหวัดพระโขนง ที่กล่าวถึงแนวทางในการดำเนินการในด้านพฤติกรรมส่วนบุคคลในการป้องกันการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดว่าควรสร้างจิตสำนึกและแรงจูงใจในการประกอบอาชีพสุจริต โดยการจัดฝึกอบรมด้านวิชาชีพหรือสาขาที่ตลาดแรงงานต้องการ การฝึกวิชาชีพควรดำเนินการอย่างจริงจังและมีระยะเวลาการฝึกที่เหมาะสมควรจัดสรรส่วนแบ่งผลกำไรจากการฝึกวิชาชีพให้กับผู้ต้องขังที่เหมาะสมเป็นธรรม

2. แนวทางในการดำเนินการในด้านครอบครัว ในส่วนของผู้ต้องขังพบว่าสถาบันครอบครัวต้องมีความเข้าใจกัน มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนปัญหาซึ่งกันและกัน การป้องกันการกระทำผิดที่ดีที่สุดคือ การดูแลเอาใจใส่ ให้ความรัก ในการสั่งสอนและใช้เวลาด้วยกันอย่างสม่ำเสมอ รับฟังปัญหาและให้กำลังใจเมื่อทำผิดพลาด ในส่วนของครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดกับผู้ต้องขัง พบว่าพ่อแม่ควรดูแลเอาใจใส่บุตรหลานของตนอย่างใกล้ชิด หมั่นสอบถามสารทุกข์สุกดิบและความเป็นไปต่างๆ เพื่อประเมินดูว่า บุตรหลานของตนคบเพื่อนที่จะพากันไปทำอะไรไม่ดีหรือไม่ หากพบเจอความผิดปกติ ต้องหันกลับมาดูแลกันและกันและเป็นที่ปรึกษาที่ดีให้กับเด็ก ศึกษาแนวทางการเลี้ยงลูกในวัยรุ่นที่ถูกต้อง ไม่เข้มงวดและไม่ปล่อยปละละเลยมากเกินไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pongdham (2019) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน กล่าวว่าครอบครัวเป็นพื้นฐานที่สำคัญ ควรดูแลเอาใจใส่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พูดคุย ทำความเข้าใจ ช่วยแก้ปัญหา และลดสิ่งกระตุ้นที่จะทำให้เด็กและเยาวชนกระทำผิด ตลอดจนให้โอกาสเด็กและเยาวชนในการกระทำความผิดต่าง ๆ ที่เกิดประโยชน์รวมถึงค่านิยมในการดำรงชีวิตในทางที่ดี

3. แนวทางในการดำเนินการในด้านนโยบาย พบว่า รัฐบาลควรดำเนินการและมีมาตรการขั้นเด็ดขาดกับผู้ต้องขังกลุ่มนี้ เช่น เพิ่มหรือกำหนดโทษให้สูงกว่าลักษณะความผิดอื่น ดำเนินการยึดทรัพย์สิน เพิ่มโทษจำคุกมาใช้อย่างจริงจัง รวมทั้งทำลายแหล่งของยาเสพติดแบบถอนรากถอนโคน และควรมีมาตรการควบคุมในเรือนจำโดยการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดตลอดจนมีการคัดกรองจำแนกประเภทผู้ต้องขังเพื่อควบคุมพฤติกรรม สอดคล้องกับงานวิจัย Supakham (2016) ที่ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดของผู้ค้าที่เป็นนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำพื้นที่เขต 5 ในประเทศไทยกล่าวว่า ควรบัญญัติบทลงโทษผู้กระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติดให้หนักกว่าฐานความผิดเดิมในพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 ให้เป็นการเพิ่มจำนวนปีของการจำคุก และไม่มีการลดหย่อนโทษสำหรับผู้ที่ทำผิดซ้ำไม่ว่าจะเป็นฐานความผิดเดิมหรือฐานความผิดใหม่ เพื่อจะได้ลดโอกาสในการออกมากระทำความผิดอีก ควรมีการประสานความร่วมมือในรูปแบบของภาคีเครือข่ายระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ครอบครัว และคนในสังคม

สรุป

จากการศึกษาเส้นทางการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พบว่าสิ่งที่ผู้กระทำความผิดมาจากครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ ซึมซับความรุนแรงมาตั้งแต่วัยเด็ก พ่อแม่มีพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด สาเหตุที่ตัดสินใจกระทำความผิดมีทั้งอยากรู้ อยากลองด้วยความคึกคะนอง ถูกเพื่อนชักชวน มีปัญหาส่วนตัวจึงต้องใช้สารเสพติดเพื่อบรรเทาความทุกข์ แรงจูงใจที่ทำให้ใช้ยาเสพติดมาจากการคบหาเพื่อนหรือเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่เป็นผู้ใช้ยาเสพติด เพื่อให้ตนเองได้เป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อนฝูง รูปแบบในการกระทำความผิดหลังจากที่ใช้ยาเสพติด จะเป็นการลักขโมย ทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกายผู้อื่น เพราะเมื่อเสพแล้วจะมีอาการเมเมา ขาดสติ ไม่สนใจสิ่งแวดล้อมรอบตัว แม้ว่าจะได้รับโทษและต้องเข้าไปอยู่ในเรือนจำ ก็ได้รู้จักและมีความสนิทสนมใกล้ชิดกับบุคคลที่อยู่ในเครือข่ายยาเสพติดหรือบุคคลที่เสพยาเสพติด มีการปลุกฝังค่านิยมที่ผิดๆ เกี่ยวกับเรื่องของการใช้สารเสพติด คิดว่าอีกไม่นานก็จะได้พ้นโทษออกมา เป็นเพราะความอ่อนแอของระบบกฎหมายและผู้บังคับใช้กฎหมาย ที่มีส่วนทำให้ผู้กระทำความผิดไม่เกรงกลัวบทลงโทษ และกระทำความผิดซ้ำในลักษณะเดิมอีก

แนวทางในการป้องกันการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมีแนวทางป้องกันทั้ง 3 ด้าน เริ่มจากด้านพฤติกรรมส่วนบุคคล ควรมีจิตใจเข้มแข็ง หมั่นสร้างคุณค่าให้ตัวเอง ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และทำงานที่สุจริต เน้นการพัฒนาจิตใจให้ตระหนักรู้ผิดชอบชั่วดี ในด้านครอบครัว ควรมีความเข้าใจกัน มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนปัญหาซึ่งกันและกัน หมั่นถามข่าวคราวและความเป็นไปต่างๆ เป็นที่ปรึกษาที่ดีให้กับเด็ก ศึกษาแนวทางการเลี้ยงลูกในวัยรุ่นที่ถูกต้อง ไม่เข้มงวดและไม่ปล่อยปละละเลยมากเกินไป ด้านนโยบาย รัฐบาลควรดำเนินการและมีมาตรการขั้นเด็ดขาดกับผู้ต้องขังกลุ่มนี้ เช่น เพิ่มหรือกำหนดโทษให้สูงกว่าลักษณะความผิดเดิม ดำเนินการยึดทรัพย์ รวมทั้งทำลายแหล่งของยาเสพติดแบบถอนรากถอนโคนและควรมีมาตรการควบคุมในเรือนจำโดยการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ตลอดจนมีการคัดกรองจำแนกประเภทผู้ต้องขังเพื่อควบคุมพฤติกรรมจัดโปรแกรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนิสัยโดยเน้นความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมส่วนรวมต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรบูรณาการการปฏิบัติกับหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในกระบวนการสืบสวนจับกุมและสอบสวนเพื่อให้ดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว อาทิประชุมเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาในเรื่องขั้นตอนการปฏิบัติงาน หรือกำหนดช่วงเวลาในการปฏิบัติงาน เป็นต้น
- 2) รัฐบาลควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับสถาบันครอบครัวให้มากขึ้น รัฐควรมีนโยบายเกี่ยวกับครอบครัว เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัว ถ้าครอบครัวเข้มแข็ง ชุมชนเข้มแข็ง ยาเสพติด

ก็ไม่สามารถเข้ามาสู่คนในครอบครัวได้ ดังนั้นทุกภาคส่วนควรให้ความสำคัญต่อสถาบันครอบครัวเป็นอย่างยิ่งเพื่อจะได้ร่วมกันป้องกันและลดปัญหายาเสพติด

3) รัฐบาลควรตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันยาเสพติดของประชาชนให้มากขึ้น โดยกำหนดนโยบายให้ชัดเจนในการป้องกันยาเสพติด กำหนดแนวทางการปฏิบัติ ให้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดได้มีแนวทางการปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยประสานขอความร่วมมือกับชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

4) การร่วมมือกันของทุกภาคส่วนทั้งรัฐบาล เอกชน และชุมชนเอง ช่วยกันสอดส่องดูแล เฝ้าระวังพฤติกรรมของคนในชุมชน พร้อมทั้งให้ความรู้ถึงโทษของยาเสพติด มีการฝึกงานอาชีพที่เป็นที่ต้องการของตลาด มีการพบปะเยี่ยมเยียนสมาชิกในชุมชนจากผู้นำของชุมชนเป็นประจำ หากสมาชิกคนใดมีปัญหา ชุมชนและรัฐบาลจะสามารถร่วมมือกันแก้ไขปัญหาในแต่กรณีได้

1.2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) สาเหตุที่ทำให้ผู้ต้องขังติดยาเสพติดมากที่สุดได้แก่สาเหตุจากครอบครัว ดังนั้นครอบครัวควรเป็นที่ปรึกษาที่ดีให้กับเด็กและเยาวชน เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชนไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เน้นการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ให้ความรักมากกว่าใช้อารมณ์ มีเวลาเอาใจใส่ดูแลบุตรหลานเสมอ

2) สภาพสังคมที่เป็นอยู่ของผู้ต้องขังส่วนมากเป็นแหล่งแออัด มั่วสุม ดังนั้นจึงควรมีมาตรการป้องกันและปรามปรามจุดมั่วสุมหรือล่อแหลม ที่เป็นต้นเหตุของการใช้ยาเสพติด

3) การใช้อินเทอร์เน็ตและเครื่องมือสื่อสารที่ส่อไปในทางเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ควรมีการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังเกี่ยวกับการใช้งานอินเทอร์เน็ต เพื่อตัดช่องทางติดต่อสื่อสารหรือการซื้อขายยาเสพติดผ่านช่องทางออนไลน์

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรนำเสนอประเด็นการวิจัยเกี่ยวกับ

2.1 ควรศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหากระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอย่างจริงจัง โดยมุ่งเน้นให้ผู้นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

2.2 ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว โดยทำการเปรียบเทียบกับเรือนจำอื่นๆ เพื่อที่จะได้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำอื่น ๆ

2.3 ควรทำการศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการกระทำผิดของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำ เช่น มิติสถาบันการเมืองการปกครอง มิติด้านจารีตประเพณี มิติด้านการศึกษา มิติด้านสื่อสังคมออนไลน์ในยุคปัจจุบัน

2.4 ควรมีการศึกษาวิจัยแบบผสม เพื่อให้ทราบถึงระดับปัจจัยและระดับความคิดเห็นของผู้ต้องขังเป็นเชิงปริมาณ

References

- Connoly, E. (2017). A Behavioral Genetic Analysis of the Co-occurrence Between Psychopathic Personality Traits and Criminal Behavior. *Journal of Contemporary Criminal Justice*, 35(1), 52–68.
- Khantee, P. (2015). *Criminological Theory: Principle, Research and Policy Implication*. (5th ed.). Bangkok: S.Charoen Publisher.
- Khruakham, S. (2015). *Crime, Criminology and Criminal Justice Work*. (3rd ed.). Bangkok: Phetkasem Printing.
- Konpang, P. (2017). Factors related to social engagement and self-regulation that affect repeat offenders on drug offenses of female inmates at the Central Women's Correctional Institution. *Journal Integrated Social Science*, 4(1), 25-44.
- Maneenark, S. (2019). *The relationship between drug crime and crime related wealth*. (Master's Thesis). National Institute of Development Administration. Bangkok.
- Mankong, W. (2019). *Social and psychological characteristics of probationers: a case study Probation in Phra Khanong Provincial Court*. (Master's Thesis). Burapha University. Chonburi.
- Pongdham, C. (2019). *Factors that correlate with property offense behavior*. (Master's Thesis). National Institute of Development Administration. Bangkok.
- Supakham, J. (2016). Factors affecting the offense related to methamphetamine drug offenses of dealers who He is a prisoner in District 5 in Thailand, *Academic Journals Bangkok Thonburi University*, 5(1), 1-10.
- Thienthuma,S. (2015). *Issues resulting in child property offenses in judicial institutions: Child and Youth Case Studies The first center accepts children and young men for mercy*. (Master's Thesis). Rangsit University. Pathumtani.